

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

РОБОТА З ВІДЕОМАТЕРІАЛАМИ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Баранова С. В., *канд. філол. наук, доцент кафедри ГФ,
(Сумський державний університет)*
Станіславова Г. С., *студ. гр. ПРС-52
(Сумський державний університет)*

На сьогоднішній день англійська мова набула статусу міжнародної мови. Вона стала невід'ємною складовою усіх сфер життя суспільства: культури, економіки, політики, спорту, освіти, мистецтва, науки.

Основною метою навчання іноземної мови є формування комунікативної компетенції, що є досить важким завданням, не знаходячись в країні, мова якої вивчається. Для грамотного іншомовного спілкування необхідно мати знання про фонетичні особливості іноземної мови та граматичні правила, постійно поповнювати свій лексичний запас, мати уявлення про культуру та традиції і, безсумнівно, розвивати навички говоріння. Тому важливим завданням викладача є створення реальних і уявних ситуацій спілкування на уроці іноземної мови, використовуючи для цього різні методи, прийоми роботи (рольові ігри, дискусії, творчі проекти) та матеріали, в т.ч. відеоматеріали.

Під терміном «відео» розуміють широкий спектр технологій запису, обробки, передачі, зберігання та відтворення візуального та аудіовізуального матеріалу на моніторах.

З точки зору методики, відеофільм — це спеціально підготований в методичному і режисерському плані аудіовізуальний засіб навчання, призначений для створення природних ситуацій мовного спілкування і що має велику силу емоційного впливу на учнів за рахунок синтезу основних видів наочності (зорової, слухової, моторної, образної, екстралінгвістичної) [7, 12].

Поняття «автентичний» [4, 224] увійшло в методику викладання іноземної мови разом з комунікативним методом навчання, стратегічним спрямуванням якого є навчання навикам говоріння в реальних життєвих ситуаціях.

При включенні автентичних відеоматеріалів, зокрема фільмів, у навчальний процес необхідно взяти до уваги їх деякі особливості як особливого жанру. При підготовці до показу важливо визначити скільки часу можна приділити роботі з фільмом та виділити окремі фрагменти з фільму, що мають логічну послідовність [3, 8].

Очевидно, що фільми корисні при навчанні фонетичної сторони мови: дають можливість бачити артикуляцію вимовних звуків, чути різну вимову носіїв мови [1, 20].

Автентичні відеоматеріали можуть бути використані для розвитку чотирьох видів мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання та письма.

Одним із практичних завдань аудіювання та говоріння є навчання учнів сприймати іноземну мову в умовах, наближених до реальних. Для цього необхідно створити в аудиторії мікросвіт життя, що оточує нас, з усіма реальними, міжособистісними відносинами і цілеспрямованістю у практичному використанні мови [6, 13].

Розпізнання усного мовлення, або аудіювання, в плані навчання цього виду мовленнєвої діяльності, являє собою складну і не досить вирішену проблему. Адже саме аудіювання визначає в подальшому успіх або неуспіх всього практичного навчання мови [2, 72].

Використання відео для навчання аудіювання та говоріння має свої позитивні та негативні моменти. З одного боку, відеоматеріал, у порівнянні з аудіотекстом, носить більш життєвий характер — можна не тільки чути, але й бачити тих, хто розмовляє, їх міміку та жести, а також отримувати інформацію у широкому контексті про те, що відбувається — місце дії, вік учасників та ін. З іншого — усі ці фактори відволікають слухача від власних роздумів, і він може захопитися розгляданням картинки, замість того, щоб зосередитись на отриманні інформації [5, 22].

Оскільки основною метою вивчення іноземної мови є комунікація, важливо дати можливість учням вивчати іноземну мову в контексті, розуміти її використання у відповідних реальному житті ситуаціях. Використання відеоматеріалів на уроках іноземної мови дає можливість викласти матеріал наочно, сприяє підвищенню якості навчання та стимулює учнів до вивчення мови.

Таким чином, використання аудіовізуальних засобів під час навчання сприяє поліпшенню засвоєння знань, допомагає заповнити відсутність іншомовного середовища на всіх етапах навчання, розширює кругозір, а також виховує естетичний смак у учнів, адже відеофільми дозволяють учням розвинути наочно-образне мислення, асоціативну пам'ять. Використання таких фільмів допоможе вчителю зосередити увагу учнів на матеріалі, який подано у цікавій та яскравій формі.

1. Барменкова О. И. Видеозанятия в системе обучения иностранной речи / О. И. Барменкова // Иностранные языки в школе. – 1999. – №3. – С. 20-25
2. Гальскова Н. Д., Гез Н. И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: учебное пособие / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – М., 2005. – 331с.
3. Ільченко Є. І. Використання відеозапису на уроках англійської мови / Є. І. Ільченко // Перше вересня, Англійська мова. – 2003. – № 9. – С. 7-10

4. Качалов Н. А. Особенности использования аутентичных видеодокументов в обучении иностранному языку / Н. А. Качалов // Вестник Томского государственного университета. – 2006. – № 291
5. Леонтьева Т. П. досвід і перспективи застосування відео в навчанні іноземних мов / Т. П. Леонтьева // Нетрадиційні методи навчання іноземних мов у вузі. – Мінськ, 1995. – С. 61-74
6. Рогова Г. В., Верещагина И. Н. Методика обучения английскому языку на начальном этапе в средней школе / Г. В. Рогова, И. Н. Верещагина. – Москва: Просвещение, 1998. – 224 с.
7. Смирнов И. Я. Развитие устной речи учащихся на основе аутентичного художественного фильма / И. Я. Смирнов // Иностранные языки в школе. – 2006. – № 6. – С. 11-14.
8. Verbal-and-Creative Tendencies of Denumeral Formations / S. O. Svachko, I. K. Kobayakova, S. V. Baranova et al. // British Journal of Science, Education and Culture. – No.1. (5). – V I. – London: London University Press, 2014. – P. 147-152.

КОМУНІКАТИВНА СПРЯМОВАНІСТЬ АНГЛОМОВНОГО КАЗКОВОГО ДИСКУРСУ

Борщ А. В., студ. гр. ПР-21,

(Сумський державний університет)

Назаренко О. В., викладач кафедри ГФ

(Сумський державний університет)

Дослідження дискурсивного аспекту казок – це актуальний напрямок сучасної лінгвістики. Це пов'язано з необхідністю подальшої розробки проблем, стосовно виявлення механізмів формування казкових образів та їх вербального впливу на поведінку і мислення людини. Поняття дискурсу є одним із основних понять сучасної прагматичної лінгвістики.

Актуалізація казкового дискурсу була пов'язана з громадською та соціальною потребою. Згідно з традиційними критеріями, беручи до уваги характеристику учасників спілкування, казковий дискурс на ранньому етапі свого становлення і розвитку проявлявся у формі ситуативно-рольового дискурсу з його безпосередніми учасниками - виконавцями-казкарями та слухачами.

Виділення ядра досліджуваного дискурсу необхідне у зв'язку з гіпотезою про самобутність англійської казкової системи. Самобутня будь-яка народна лінгвокультура, своєрідний кожен казковий епос. Саме тому, незважаючи на чисельні спроби встановити дефініцію казки,